

ע"פ 54016/07/17 - חמזי סועאד נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים

עפ"ת 54016-07-17 סועאד נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני:
בפני כבוד השופט ערן קוטון
מערער חמזי סועאד
נגד מדינת ישראל
משיבה
פסק דין

1. לפני ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה בחיפה (להלן: "בית משפט קמא") שניתן בגדרי תת"ע 6243-01-17.
 2. לפני בית משפט קמא הונח כתב אישום בו יוחסה למערער עבירה של נהיגה לאחר שרישיון הנהיגה שלו פקע מעל שישה חודשים קודם לכן, ועבירה של נהיגה ללא פוליסת ביטוח, לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: "פקודת התעבורה") וסעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970.
 3. על פי כתב האישום, ביום 5.1.17 בשעה 10:50 בחיפה, נהג המערער ברכב לאחר שרישיון הנהיגה שלו פקע בשנת 2008, וללא פוליסת ביטוח המכסה את נהיגתו.
 4. המערער הודה במיוחס לו והצדדים טענו לעונש.
- המאשימה ציינה את הרשעותיו הקודמות של המערער ואת העובדה כי רישיון הנהיגה שלו פקע בשנת 2008, בעוד העבירות בוצעו בשנת 2017. לפיכך ביקשה לפסול בפועל את רישיון הנהיגה של המערער. כן ביקשה פסילה על תנאי וקנס.
- ב"כ המערער טען ארוכות תוך הדגשה כי לא קיים סיכוי שמהערער ישוב ויעבור עבירות דומות היות וקיבל רישיון נהיגה לאחר שביצע את המבחנים הנדרשים. ב"כ המערער טען שמדובר בעבירות טכניות שבוצעו באופן חד פעמי, ובתי המשפט אינם נוטים לפסול בפועל את רישיון הנהיגה בנסיבות אלה כאשר "המחדל" הוסר והפגם תוקן. נטען שהמערער הוא ראש צוות גינון בעירייה במרכז הארץ, מתגורר בשפרעם ונוסע מדי יום בחברת פועלים למרכז הארץ ובחזרה. עוד נטען כי המערער נישא לפני כשנה, ערך שינוי בחייו, שילם חובות רבים בהליכי הוצל"פ, ולאחרונה אף הפך לאב. רעייתו אינה נוהגת ואינה עובדת ומכאן התבקש בית משפט קמא להתחשב במערער התחשבות מרבית, היינו להימנע מפסול בפועל את רישיון הנהיגה שלו ולהחמיר ברכיבי ענישה אחרים.

5. בגזר דינו עמד בית משפט קמא על מהות העבירות, שקל את נסיבות ביצוען, את הערך החברתי עליו יש להגן ואת מדיניות הענישה הנהוגה. לסופו של יום קבע בית משפט קמא כי מתחם העונש ההולם צריך לכלול רכיב של פסילת רישיון הנהיגה בפועל בתווך שבין חודשיים לשמונה חודשי פסילה, לצד קנס משמעותי. לקולא שקל בית משפט קמא את הודאתו המידית של המערער, את נסיבותיו האישיות, את הנזק שיגרם לו כתוצאה מפסילה ארוכה בפועל ואת העובדה שפעל לתיקון המחדל וקיבל רישיון נהיגה. לחומרא שקל בית משפט קמא את עברו התעבורתי של המערער, אם כי התחשב בכך שמרבית העבירות בוצעו לפני זמן רב. בית משפט קמא הדגיש כי לא מצא שמתקיימות בעניינו של המערער נסיבות המצדיקות סטייה ממתחם העונש ההולם, אך כן סבר כי יש להשית על המערער עונש פסילה בפועל ברף התחתון של המתחם שהוצג.

לפיכך, גזר בית משפט קמא על המערער את העונש כדלקמן: קנס בסך 1,500 ₪ לתשלום תוך 90 יום; פסילה מלנהוג או מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 60 יום בפועל; פסילה מלנהוג או מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 3 חודשים על תנאי למשך 3 שנים והתנאי הוא שלא יעבור עבירה בגינה הורשע או עבירה המפורטת בתוספת הראשונה או בתוספת השנייה לפקודת התעבורה.

6. המערער ממאן להשלים עם גזר דינו של בית משפט קמא.

בהודעת ערעור לא מפורטת ציין המערער כי הוא מבקש לבטל את פסילת רישיון הנהיגה בפועל והדגיש כי נימוקי הערעור יוגשו בהקדם האפשרי. בית המשפט קבע כי עד ליום 15.8.17 (כחודש בטרם מועד הדיון) יוגשו נימוקי הערעור המפורטים, אולם אלו לא הוגשו עד מועד הדיון.

7. במעמד הדיון ביקשה המשיבה להורות על דחית הערעור בשל אי הגשת הנימוקים המפורטים, ובית המשפט קבע כי ישמע את טיעוני הצדדים וייתן את הדעת על בקשת המשיבה בפסיקתו.

8. באי כוח המערער טענו כי לא הייתה הצדקה לפסול את רישיון הנהיגה של המערער אשר כחודש לאחר ביצוע העבירות קיבל רישיון נהיגה, בפרט שהאחרון פקע עקב חובות כספיים והליכי הוצל"פ, ולא עקב חוסר כשירות לנהיגה. על פי הטענה, מדיניות הענישה הנהוגה בנסיבות אלה מצדיקה ענישה שאינה כוללת פסילת רישיון נהיגה בפועל, ולצורך איזון ניתן להחמיר ברכיבי ענישה אחרים. עוד נטען כי המערער עובד וזקוק לרישיון הנהיגה. לתמיכה הוצגו מסמכים שונים. ראוי אם כן לכל הפחות לסייג את הפסילה. בנוסף נטען כי המערער נהג ביום האירוע מושא האישום בשל מצבה הבריאותי של רעייתו, אם כי טענה זו לא נטענה בבית משפט קמא שכן המערער לא נכח בדיון ובא כוחו לא היה מודע לה. באי כוח המערער הגישו פסיקה לתמיכה בטיעוניהם.

9. מן העבר השני ביקשה המשיבה לדחות את הערעור בהדגישה את הרשעותיו הקודמות של המערער בתחום התעבורה, לרבות בעבירות זהות, את התקופה הארוכה שחלפה ממועד פקיעת רישיון הנהיגה ועד לביצוע העבירות, את חומרת העבירות שאינו עבירות טכניות ואת מתחם העונש ההולם והראוי שנקבע על ידי בית משפט קמא.

עוד נטען כי לא ניתן להתייחס לטענות שלא נטענו בבית משפט קמא ולא קיבלו התייחסות בגזר דינו, בפרט שאלו לא גובו בכל ראייה או אסמכתא.

10. בחנתי את הנתונים שלפניי ושקלתי עניינו של המערער.

הלכה עמנו לפיה ערכאת הערעור לא תתערב בעונש שהוטל על ידי הערכאה הדיונית, אלא אם כן הערכאה הדיונית נקלעה לטעות מהותית או חרגה בצורה קיצונית ממדיניות הענישה המקובלת.

נפסק לדוגמא בע"פ 7190/15 **מדינת ישראל נ' סלוצקי** (5.7.16) -

"ככלל, תימנע ערכאת הערעור מלהתערב בעונש שהשיתה הערכאה הדיונית על נאשם, כל עוד לא נפלה טעות בולטת בגזר הדין או חריגה באופן מובהק מרף הענישה הנוהג בנסיבות דומות [...]".

11. אינני סבור כי הוכחו במקרה הנוכחי התנאים המצדיקים התערבות בגזר הדין.

ראשית יאמר כי העבירות שביצע המערער הן עבירות חמורות המסכנות את ביטחון הציבור ואת המשתמשים בדרך, בפרט שרישיון הנהיגה של המערער פקע למעלה משמונה שנים(!) בטרם ביצע את העבירות מושא הערעור. שנית יוער כי נוכח פקיעת רישיון הנהיגה אף כשל המערער בעבירת נהיגה ללא ביטוח, ובכך פגיעה נוספת בערכים מוגנים נוכח החשש שמא תתרחש תאונה בעת הנהיגה והנזק בעטיה לנפגעי העבירה לא יהיה מכוסה בכיסוי ביטוחי. בהינתן כך יגולגל הנזק על הקופה הציבורית. שלישית יצוין כי גם אם ניתן להצביע על מקרים בהם לא נפסל רישיון הנהיגה בפועל בגין עבירות דומות הגישה המשיבה פסיקה בה הוטלו עונשי פסילה בפועל, גם לתקופות ארוכות יותר, בעבירות שנעברו בנסיבות דומות, ועונשי פסילה אלו אושרו בידי ערכאות הערעור (ראו לדוגמא: עפ"ת (מחוזי מרכז) 51481-12-16 **לוי נ' מדינת ישראל** (12.1.17); עפ"ת (מחוזי נצרת) 39803-04-15 **עומר נ' מדינת ישראל** (20.9.15)). רביעית יודגש כי יש לקבל את טענת המשיבה לפיה אין לטעון לפני ערכאת הערעור טענות שלא נטענו בבית משפט קמא, בפרט שאלו לא גובו בכל ראייה.

12. אשר למתחם העונש ההולם שנקבע בידי בית משפט קמא, גם אם ניתן היה לקבוע מתחם מקל יותר, איני סבור כי נפל פגם, ודאי לא פגם מהותי, בענישה שנקבעה בגדרי גבולות המתחם.

בית משפט קמא התייחס לכלל הנסיבות הצריכות לעניין, שקל את הנתונים הרבים העומדים לזכותו של המערער והגיע לתוצאה מאוזנת וראויה אשר לא נמצאה עילה להתערב בה.

13. זה המקום להעיר כי אין מדובר במקרה חד פעמי. לחובת המערער רשומות הרשעות קודמות בתחום התעבורה בגין עבירות שונות, לרבות נהיגה ללא חגורת בטיחות וברכב לא תקין, והרשעה בעבירה זזה שבוצעה עוד בשנת 2004. המערער אף הורשע בעבר בעבירה של נהיגה כאשר אור הרמזור אדום, בעבירה של נהיגה בחוסר זהירות, בעבירה של עקיפה מימין ובעבירה של נהיגה בהיותו שיכור.

14. בשקלול הנסיבות, איני סבור כי הוצגה עילה המצדיקה התערבות בגזר דינו המנומק של בית משפט קמא. לפיכך יש לדחות את הערעור. זאת מעבר לטענתה המוצדקת של המשיבה לפיה היה מקום לדחות את הערעור על הסף נוכח הוראת סעיף 203 לחוק סדר הדין הפלילי [נוכח משולב], התשמ"ב - 1982.

15. הצדדים הסכימו כי פסק הדין יינתן בהיעדרם.

עד ליום 15.10.17 על המערער להפקיד את רישונו גם אם פקע תוקפו, או תצהיר בהעדר רישיון נהיגה, במזכירות בית משפט קמא ועל פי נהלי המזכירות. רק ממועד ההפקדה תחל להימנות הפסילה בפועל.

המזכירות תשלח את פסק הדין לצדדים ותוודא קבלתו.

ניתן היום, כ"ו אלול תשע"ז, 17 ספטמבר 2017, בהעדר הצדדים.